

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΓΙΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Τό είχε είπει δι Λιάσκος δ Κοφάς, δ τούτος τού χωριού μπεκοής, και άρνησε δεν έπαιρνε καμιά. Τήν είδε ολόζωτην τη Χάρι της, τη νύχτα πού ποκιότανε! Ή ίδια ή μελαγχολική Παναγία τού έγκαταλειμμένου μωναστηρίου τού "Αγία Γεννηθλίου" σάν δρωστή, με τά κατάμαυρα τά μεγάλα της μάτια και τή γαλάζια της κουκούλα στό κεφάλι. Τόν είχε πλησιάσει και τού έδειξε με τά λιανά της δάχτυλα, τά χρώμα και άδυντα σάν κειρά δεκάρια:

"Έκει, στή φίλα της συκιάς, "Ηλία, τού είλε, δέκα πατείς μάν σκάψετε και θά με βρήστε... "Έχω χρόνια πού περιμένω έκει... Ή ηγρασία τού σάπιους με δεσμέως, κεράμια μου η φίλα τού πλαριού και τά μολέντα και τά μαμούδια του με προσχνάνε. Χρόνια έχω έκει περιμένοντας τόν ανθρωπο τόν καθαρό για νά με βγάλη..."

— Και είσαι, Λιάσκο, καθαρός έσύ; τόν φώτησαν.

"Ο κόσμος κάπι θά ξερει για νά φωτίσει...

— "Άλλα δταν δ Θέρδ τό λέει, ποιδές δύντας νά είσελθη εις τάς βουλάς τού Παντοδιάνου!"

Τόν ήσυχασε έξ αλλού κι' δ Παπαφάνης, τού χωριού δ έφημέριος, και

«πρωτοισμούλατορας»:

— "Ανεξερεύνητοι αί βουλαί τού 'Υψιστου και θαυμαστά τά έργα του! τούς έλει."

Κι' έτσι, άφου ή Παναγία έδιαλεξε τόν Λιάσκο για νά τή βγάλη άπο κει, μεγάλο και θαυμαστό τό θέλημά της!

Η παλιά συκιά τού χωριού, ένας κορμός άστρος σάν φολιδωτό μεγάλου φεύγοντο, έγρεψε στροβολικασιμένη, γηράτη κόμιτος και ζευζεύεις, μισθεση και ζωστιμένη, με κάπι πλαδιά γυμνά σάν πεθαμένων πόκκων, ποι τά ξέπλινε νά βροχή και τά ξέρανε δό άέρας, έγρεψε στού παλιόν σπιτιού τού Φωτομάρα τα στοιχειώμενα γαλάπαστα.

Τόν Τούρκων πατοκία ήταν τό σπίτι μαρού, μαδρού τόν παγιάδων τάφος και παταριμένη άναμνηση σήμερα. Κανένας άπο το χωριό δέν τοιλύνεις νά πατήσῃ έκει μέστο στών φαντασμάτων από τό άνατοφο και τών τοιλάδων τό άποκοδιπτο.

Έκει λοιπόν στή φίλα της συκιάς τής γέρεικης και τής ξερής κρυδότων τή Παναγία...

Τήν αλλή μέρα πού δ ήλιος ξέπεινε τή φύσι κι' άναβραζε τόν χωριούς κι' έλαμπουν τήν πλάστη, τό χωριό γονατισμένο προσκυνούντες τό άγιο ιερόντισμα πού τό ταπάν τού Παπαφάνην έβγαλε.

Ήταν παλιά ηλένα και μελαχροινή, σάν κατνιούμένη. Μιά Παναγία μόνις διακρινότανε με τό γυρμένο της κεφάλι ατάνω στό σώμα τού παδιού της.

Όλοι πέσανε σαστιμένοι και προσκυνούσαν. Μεγάλο τό θαύμα γιά τό χωριό και έξωφετική θεομήτορος ή έννοια.

Η πομπή έκανε. Καμαρώτα δι Λιάσκος τήν πήγανε στήν έκκλησια, πρώτος-πρώτος από τό τρομαγμένο πλήθος πού σάν μελίσσι βούτε.

— Κύριε έλέσον! Κύριε έλέσον! Κύριον έλέσον!

Σαφνιασμένες ή γηρούλες έβγαλαν στής αιλές κρατώντας κεραμίδια με λιβάνι και άναμμένα κεράμια. Παρθένες προσκυνούσαν στήν δεόμουνος...

— Θάμμα έκανε! Μεγάλη ή χάρι τής! Θάμμα!...

— Θά καθαρίση τό χωριό ή Μεγαλόχαρη!...

Τήν αιλή μέρα στήν έκκλησια βροχή τά ταξιμάτα τής Παναγίας και τού Λιάσκου τό χαρτελήκη!

— Αρχετές ήμερες ή ταβέρνες τού χωριού βούτεν από τόν άντικτυπο τού μεγάλου τής έικόνος της θαύματος. Ο Λιάσκος, γεμάτος χρήματα, βύζανε κρασί, σάν τό φωνάριν πόκκων, από τό βράδυ δώς τό πρωτού και άπο τό πρωτού έως τό βράδυ...

Πέρασε καιρός, τό θαύμα ξεχ-

σε νά λησμονείται, σταν ολλος μπεκοής, δ Μπάνης δ Χαράλαμπος, δινέφευτης νέον άγιο θαυμάτεος: τόν "Άγιο Πολύκαρπο πού προστατεύει τά διπορικά και εύλογά τ' άμπελια.

Τό χωριό δύο, από φτωχούς κτηματίες άποτελούμενο, συνεταράχθη πάλι. Ό παπᾶς ξαναφόρθε τά πετραχήλα του. Και ή γυναικώλες άνατριχιάσαν από φίγος λεόρι.

Και τή φορά αιτή ή ταβέρνες βούτεν από τόν Μπάνη τού Χαράλαμπου τά βαθειά άνατολιτικά τραγούδια.

"Ως πότε άχ, ώς πότε βάχ,
ώς πότε κασαβέτι,
τό ίδικο σου ντέρτι..."

Δεν έπέρασε ένας μήνας και νέος άγιος, έπειδη στενοχωρήθησε στή γέγατα τής γῆς δύοντος κυριούτων, άποφατησε νά φωνεωθῇ και προσυστήσηται στόν Σμολέντζο.

Μόλις ήγήκασε τό σύσουρο αιτή, δ Λάσκος άνιρευτηκε και τέταρτον άγιο. Ήταν καφός νάρθη κι' αιτής, γιατί ή συγκοιδή τής Παναγίας είχε στραγγισθεί μέχρι πεντάρας στά ταβέρνεια.

"Ωχού, Χριστιανοί!...
Τό κόνισμα πού μού ακλέψαν!"

Η ενφορία διώκα αιτή τών άρχισε νά ένοχηλή πειά τό χωριό. Σχόλια και συζητήσεις έγινοντο παντού. Επιφύσεις και κατακρίσεις άντηλάσσοντο, δργάια και έκδησης διεβλέποντο, δταν και πέμπτους άγιος άνεφανός. Ή μάλισταν άγιοι, γιατί δώδεκα Απόστολοι ξητίδαν νά φυτώσουν με μιας άπο ένα χωράφι, πού είχε νά σπαρή «άτο τού Τούρκου τόν καιρός, καθώς έλεγε νά πάλι έντυπασμένες θεοπόδηλοτος Μπάνης δ Χαράλαμπος.

Τρεμαγμένο τό χωριό μπόρδι στήν ούρανία αιτή μετανάστειν, έτρεξε στον Τόλια τό χωράφι, διπού οι "Άγιοι Απόστολοι" έπρόκειτο νά βγούν.

Σύροντας τά στραβά και τά κατακινημένα πόδια της, άκολούντος τό άλλο πλήθος και ή Παπαθάναταν ή Παφερδίνα, πανέομη και πάμπτωχη χήρα πού ζούσε ξητανεύοντας από τό χωριό. Έφετο αιτή μέσα σ' ένα σαραβαλασμένο σπιτάκι, άλλο έρειπο κι' αιτής, γιανό και έσημο, πού πάντα τό άφινε άνοιχτο:

"Ο φτωχός κι' δ ξρημος, κλέφτη δεν φοβάται!..."

Επήγειρη λοιπόν κι' αιτή νά προσκυνήση τή γάρι τους και συντριμένη έζητησε νά απαστήση τήν είκόνα πού τρέμοντας κρατούσανε οι χωρικοί:

"Ωχού, Χριστιανοί! Οι "Άγιοι Απόστολοι"! Τό κόνισμα πού πέρνωνται μού κλέψανε από τό φωτικό μου!... φώναξε η Ποστάλανα μώλις άντικρούσε τό κόνισμα.

Τό πλήθος συνεταράχθη:

— Τήν τοελή! τήν παληγόρη! Γρουσουνιά θά κάνη!... Άλλα δ Ράφτανα, τής γειτονιάς ή γλώσσα ή μοναδική, και ή κυρά Μαρίνας ή γειτόνισσα, τό έβεβαιώσαν. Τό θυμήτηκαν κι' οι άλλοι πώς ή Παναγία πού βρέθηκε πέροι, μεγάλη είχε δομούσητα με τό εικόνισμα τού έργωκουληστού τού "Άγιου Σωτήρα, πού μιστηριωδώς έχειθηκε κι' αιτής.

— Ω, τής άνομίας τών δάνδων και τών άσεβων! έφρανες δ παπάς και έγήτησε τόν μετεκρήστης.

— Όλοι οι θρησκευτικοί πού είχαν γίνει ξαφνικά άστραντα... "Ανοιξε ή γη και τών κατάπιενοι.

— Οτοιος θέλει νά πη κρασί, νά έδραση σπέρνοντας σιτάρι κι' ζηγούς έικόνες!... τώνασαν οι χωρικοί και τών καταθεμωμένοι.

Άλλα οι μπεκοήδες πουθενά δεν βρέθηκαν.

— Άπο τό χωριό φίκτης έξαλλο νά βρή τούς πατετεώντας πού είχαν γίνει ξαφνικά άστραντα... "Ανοιξε ή γη και τών κατάπιενοι.

— Κι' έτσι οι άγιοι τό έκαναν τό θαύμα τους. Καθάρισαν τό χωριό...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

"Η Ράφτανα, τής γειτονιᾶς η γλώσσα η μοναδική.

Tό βεβαίωσε και ή κυρά Μαρίνα.